

Slovania

- **Do 19.stor.** v našej histórii prevládala **autochtónna teória** – **Slovania boli podľa nej pôvodní obyvatelia na našom území**, ale dokázalo sa, že pred nimi žili germánske kmene: Kelti, Kotíni, Markomani
- **Od 19.stor.** sa viac do popredia dostáva teória, že **pravlasť Slovanov bola medzi riekami Dneper a Visla a Odra**. Pravlasť opustili v spojitosti so **sťahovaním národov a kvôli Húnom**, a na naše územie prichádzajú **v 5. storočí**.
- Podľa antických historikov Slovanov nazývali aj **Venédi** (Záp. Slovania) a **Anti** (Vých. Slovania)

Slovania sa rozdeľujú :

1. **Východný** – Rusi, Bielorusi, Ukrajinci
2. **Západný** – Slováci, Česi, Poliaci, Lužickí Srbi
3. **Južný** – Chorváti, Srbi, Bulhari, Slovinci, Čiernohorci

Do Karpatskej kotliny prišli Slovania 3 smermi:

- a. z východu **cez Karpaty**
- b. z juhu **cez Dunaj**
- c. zo severu **cez tzv. Moravskú bránu**

ŽIVOT SLOVANOV

- živil sa hlavne **poľnohospodárstvom**, pestovali *všetky druhy obilia, zeleninu*(kapusta, cibuľa, mrkva...), poľnohospodárstvo: **cyklické** – striedalo sa obrábanie obrábanej pôdy a úhoru =>**dvojpoľný systém** ; pôda obrábaná **dreveným, neskôr železným radlom** , používali **žarnov** – mlynské kamene na mletie obilia (múka)
- **chovali zvieratá** (ovce, kozy, ošípané, hydinu, menej hovädzie)
- venovali sa **remeslám**(kováčstvo, hrnčiarstvo, tesárstvo, šperkárstvo, tkáčstvo, brtníctvo-lesné včelárstvo)
hrnčiarstvo – samostatný typ keramiky – **keramika pražského typu**- špec. znak: **vlnovlky**
- Slovania žili **v rodovom zriadení**, kt. malo určité **prvky vojenskej demokracie**. **Na čele bol staršina – rodový náčelník a fungovala veča – ľud.zhromaždenie**
- Slovania už v tej dobe uznávali **monogamiu, okrem náčelníkov**.
- Boli **pohania**, ale **uznávali viaceré božstvá** (Morena-smrť,zima; Vesna a Lada-život a jar ; Svarok,Perún-najvyšší boh – boh hromu a búrky) ;
- **pochovávanie bolo kostrové(kostra) alebo žiarové(spaľovanie)**

V susedstve Slovanov sa usadili **Avari** – kočovné kmene, kt. často napádali Slovanov. Avari si utvorili svoj štátny útvar – **Avarský kaganát**.

- Do Podunajskej nížiny cca v 6. Stor
- Na čele bol **kagan Bojan**
- Približné sídlo v oblasti **dnešného Debrecínu**
- Živil sa **lúpežnými vpádmi** – brali korisť (pôdu, dobytok, cennosti, ľudí do otroctva)
- Typ. stavby – kruhové, opevnené vojenské tábory – hrinky
- Pochovávali **kostrovo** (kostra bojovníka a koňa, šperky)

Spolužitie : vytvoril sa spoločný zväzok, kt. možno demonštrovať na základe slovansko-avarských pohrebísk – 7.stor ; ale Avari využívali slovanských roľníkov v bojoch proti iným národom a stavali ich do dvojitého šíku v prvej línii – **belfuci**

Slovania proti Avarom dlho neúspešne bojovali, ale v roku 623 sa do čela Slovanov postavil **franský kupec Samo**, kt. ich porazil a vytvoril **Samovu ríšu (623-658)**

Samova ríša (628 – 658)

- **nadkmeňový zväz**, kt. spájal Samo
- pokus o vytvorenie 1. štátneho útvaru Slovanov v strednej Európe
- zasahovala **do územia**: JZ Slovenska, J Moravy, časť Rakúsko a Maďarska
- Samo obchodoval so zbraňami a tie dovážal Slovanom, kt. bojovali proti Frankom, potom sa pridal k Slovanom (udatný vojak) a zvolili si ho za vodcu (na 35 rokov)
- **V bitkách** Samo dosiahol úspechy , **aj proti Avarom, aj proti Frankom – kráľ Dagobert porazený v roku 631 pri hrade Wogastisburg**
- O Samovej ríši sa dozvedáme z **Fredegarovej kroniky**

Po Samovej smrti sa jeho ríša rozpadla, Slovania žili na našom území ďalej, postupne sa sformovali do 2 samostatných kniežactiev, kt. sa spomínajú až v 9. storočí – **Moravské a Nitrianske kniežactvo**